

HAMAR

ÅRSPLAN 2022-2023

Åker barnehage

«TRYGG, LEKENDE, LÆRENDE»

VISJON FOR HAMAR KOMMUNES BARNEHAGER

Innhold

Innhold.....	2
Barnehagens lovgrunnlag	3
Barnehagene i Hamar kommune 2020/21	5
Presentasjon av barnehagen	8
Barnehagens verdigrunnlag	9
Barnehagens innhold og formål	13
Barnehagens fagområder	16
Barnehagens arbeidsmåter	21
Overganger	23
Andre samarbeidspartnere.....	25

Foto: Lars Martin Bøe

Barnehagens lovgrunnlag

Lov om barnehager

I formålsparagrafen står det «Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn og som er forankret i menneskerettighetene.

Barna skal få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. De skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Barna skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter. De skal ha rett til medvirkning tilpasset alder og forutsetninger.

Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi. Den skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for fellesskap og vennskap. Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering.» Barnehageloven, 2005.

Du kan lese hele loven her:

<https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2005-06-17-64>

Barnehagen er ifølge rammeplan for barnehagen en pedagogisk virksomhet der samfunnsmandatet er å ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal tilby barn under opplæringspliktig alder et omsorgs- og læringsmiljø som er til barns beste. Dette skal gjøres i samarbeid og forståelse med barnas hjem.

Rammeplanen

Rammeplanen er en forskrift til Lov om barnehager og bygger på formålsparagrafen. Fra 1. august 2017 trådte den nye rammeplan for barnehager i kraft, du kan lese hele forskriften her: <https://www.udir.no/laring-og-trivsel/rammeplan/>

Synet på barn og barndom, et helhetlig læringsbegrep og barnehagen som arena for omsorg, lek, læring og dannelse er sentrale prinsipper. Barnehagens verdigrunnlag skal gjenspeiles i det pedagogiske arbeidet, og barnets beste skal være et overordnet prinsipp. Planen fremhever betydningen av voksnes holdninger, kunnskaper og ferdigheter til å møte, forstå og oppdra barn til aktiv deltakelse i et demokratisk samfunn. Sosial og språklig kompetanse samt sju fagområder er fremhevet med egne mål.

Målet med rammeplanen er å gi styrer, pedagogiske ledere og det øvrige personalet en forpliktende ramme for planlegging, gjennomføring og vurdering av barnehagens virksomhet. Rammeplanen gir også informasjon til foresatte, eier og tilsynsmyndighet.

Taushetsplikt

Alle ansatte i barnehagen er underlagt forvaltningslovens regler om taushetsplikt. §44 Lov om barnehager.

Opplysningsplikt

Barnehagepersonalet - vanligvis styrer - har opplysningsplikt til sosial tjenesten og barneverntjenesten. §§45 og 46 Lov om barnehager.

Barnehagene i Hamar kommune 2022/23

I Hamar er det i tillegg til rammeplanen utarbeidet en oppvekstplan og en kvalitetsplan for barnehagene.

Oppvekstplanen

Oppvekstplanen er ett styringsdokument som legger føringer for en langsiktig kvalitetsutvikling av oppvekstsektoren i kommunen.

Planen kan leses her:

<https://www.hamar.kommune.no/getfile.php/13435941-1544616371/Bilder/OPPVEKTSPLAN%202018%202025.pdf>

Kvalitetsplanen

Kvalitetsplanen bygger på Nasjonale føringer/mål, kommunale føringer og virksomhetens føringer.

Kvalitetsplanen har følgende fokusområder: Tidlig innsats, relasjonskompetanse, språk og realfag.

Kvalitetsplanen skal bidra til å gi barna et likeverdig barnehagetilbud med høy kvalitet. Den skal sikre at alle barn får et godt og inkluderende læringsmiljø i en kultur for læring. Planen kan leses her:

<https://www.hamar.kommune.no/getfile.php/13466935-1571302736/Bilder/Hamar/Artikkelbilder/Organisasjonen/Barnehage/Kvalitetsplan%20for%20barnehagene.pdf>

Tidlig innsats

Hamar kommune har et tverrfaglig og tverretattlig samarbeid for å sikre god utvikling hos barn. Vi benytter Kvello modellen og det innebærer at et tverrfaglig team observerer barna og barnehagen som system. Teamet består av representanter fra PPT, helsestasjon, barnevern og fysio- / ergoterapi. På bakgrunn av observasjoner skal hjelpeapparatet drøfte hva et godt barnehagetilbud er for hvert enkelt barn.

Digital kompetanse

I Hamar kommune er det vedtatt at det skal utvikles en digitaliseringsstrategi for bedre læring. Denne skal gjelde for barnehage og skole. I rammeplanen blir det understreket at barnehagens digitale praksis skal bidra til barnas lek, kreativitet og læring.

Ved bruk av digitale verktøy skal personale være aktive sammen med barna, og legge til rette for at barn utforsker, leker, lærer og selv skaper noe gjennom digitale uttrykksformer.

Barnehagen skal utøve digital dømmekraft og bidra til at barna utvikler en begynnende etisk forståelse knyttet til digitale medier.

Relasjonskompetanse

Relasjonskompetanse er en forutsetning for å kunne etablere, utvikle, vedlikeholde og reparere relasjoner mellom mennesker, og det omfatter ferdigheter, kunnskaper og holdninger som utvikles gjennom sosialt samspill. (Spurkeland, 2015 & RP, 2017). Å omgås andre, skaffe oss venner, etablere nettverk, samarbeide og danne effektive grupper har sitt utgangspunkt i vår medfødte eller utviklede relasjonskompetanse. De ansattes oppgave er å gå foran som gode rollemodeller, samt legge til rette for vennskap, fellesskap og gode samspillsituasjoner barna imellom.

Kultur for læring

Kultur for læring er en felles satsning for utvikling av en kultur for god utvikling og

læring i hele Hedmark. Intensjonen med prosjektet er at barn og unge i Hedmark skal vokse opp i en kultur for læring som motiverer til utdanning og deltagelse i samfunns- og arbeidsliv.

Du kan lese mer om prosjektet her:

<https://www.fylkesmannen.no/Hedmark/Barn-ehage-og-opplaring/Kultur-for-laring/>

Alle barnehagene har i 2021/22 jobbet med en kompetansepakke som er utarbeidet av UDIR. Vi er nå i slutfasen av kompetansepakken «Inkluderende barnehagemiljø».

Det nasjonale målet for arbeidet med kompetansepakken for 2021/2022:

Kompetanseutviklingen skal styrke barnehagers og eieres kompetanse til å skape og opprettholde gode barnehagemiljøer, og forebygge, avdekke og håndtere mobbing og andre krenkelser.

Hamar Kommunes mål for arbeidet: Hindre utenforskap og sikre barna best mulig lærings- og mestringsvilkår.

Realfag

Hamar kommune er realfagskommune. Kommunen ønsker gjennom en felles realfagssatsing å utvikle det systematiske arbeidet med realfag i hele læringsløpet fra barnehagen og videre oppover i skolen. De overordnede målene er:

1. Barn og unges kompetanse skal forbedres i realfag gjennom fornyelse av fagene, bedre læring og økt motivasjon.
2. Andelen barn og unge på lavt nivå i matematikk skal reduseres.
3. Flere barn og unge skal prestere på høyt og avansert nivå i realfag.
4. Barnehagelærerens og lærerens kompetanse i realfag skal forbedres.
5. Hovedsatsningsområdet er matematikk og mål nr. 4 er vektlagt i kommunen.

Vi bygger vår kompetanse ved å tilrettelegge for matematikkaktiviteter (telleremsa og mengder) og ved å observere graden av barns mestring.

Språk

Å støtte barns tilegnelse av språk er en av barnehagens kjerneoppgaver.

Kommunikasjons- og språkkompetanse er viktig både for barnets liv her og nå og for barnets muligheter i fremtiden. (Språk i barnehagen, UDIR 2013)

<https://www.udir.no/laring-og-trivsel/stottemateriell-til-rammeplanen/sprak-i-barnehagen--mye-mer-enn-bare-prat/>

Personalet skal være bevisst på at kommunikasjon og språk påvirker og påvirkes av alle sider ved barnets utvikling. Gjennom dialog og samspill skal barna støttes i å kommunisere, medvirke, lytte, forstå og skape mening. Personalet skal anerkjenne og verdsette barnas ulike språk og kommunikasjonsuttrykk. Alle barn skal få god språkstimulering gjennom barnehagehverdagen, og alle barn skal få delta i aktiviteter som fremmer kommunikasjon og en helhetlig språkutvikling.

I Åker vi bruker vi ulike måter å lese på, for å stimulere barnas språkutvikling. Mer om denne metoden finner dere her:

<https://sprakloyper.uis.no/barnehage/sprakar-beid/sprak-og-leseaktiviteter>

Mål: Vi har språkstimulering gjennom daglige leseaktiviteter.

Personalet skal praktisere ulike måter å lese på ved å:

- skape en forventning til boken
- ha samtale og undring over bokens innhold
- studere bokas bilder
- bruke konkrete
- lese boka flere ganger (månedens bok/bøker)
- praktisere lesing i små og store grupper, samt individuelt ved behov
- ha balanse mellom voksenstyrte aktiviteter og barnas initiativ
- føre logg for å sikre at alle barna blir lest for.

Mål: Vi har språkstimulering i alle hverdagssituasjoner.

Personalet

- leser for alle barn hver dag
- gir barna nødvendig språkstøtte i lek
- er bevisst på å sette ord på aktiviteter og opplevelser i barnas hverdag
- har fokus på å lære barn ord og begreper
- leker med språket for å gjøre barna språklig bevisste
- inviterer daglig til samtaler med utgangspunkt i barns erfaringer og interesser.

Samarbeid med helsestasjonen

Barnehagene samarbeider med helsestasjonen i Hamar om 2-årskontakt. Barnehagen kartlegger i samarbeid med helsestasjonen barnets utviklingsområder for å sikre best mulig kvalitet på 2-årskontakten. Kartleggingen sendes helsestasjonen innen barnet er 2,3 år.

Presentasjon av barnehagen

Vår visjon er: «**Sammen skal vi skape øyeblikk som gir gode barndomsminner**»

Åker barnehage består av tre lokaler med fire avdelinger, og har til sammen plass til 75 barn i alderen 1-6 år. Vi er en nærmiljøbarnehage på Ridabu med fotballbane, skøytebane og akebakke i vårt nærmiljø. Vi har gangavstand til Vang bibliotek, gymsal v/Ridabu skole, lekeplasser og Vang Kirke. Vi har vår egen gapahuk i skogholtet bak Ener ungdomsskole.

Vi har som hovedmål at **alle barna skal ha et positivt samspill med andre barn og voksne i løpet av barnehagedagen, samt at vi har språkutvikling i alle hverdagssituasjoner og i daglige leseaktiviteter.**

3-6 års avdelingene i Ridabuvegen 9, som ble åpnet i 1974, har plass til 36 barn. Avdelingene Veslefrikk og Askeladden har et stort og skjermet uteområde med husker, sandkasse, lekehus, sklier, klatrestativ og asfaltert sykkelsti. Vi har direkte tilgang til fotballbane på våren og skøytebane på vinteren.

I 2002 åpnet vi avdeling Tommeliten med plass til 14 barn fra 1-3 år. Denne avdelingen holder til i Ridabuvegen 11. Småbarnsavdelingen holder til i eget hus og har et stort uteområde med epletrær, gapahuk, sandkasse, husker og lekehus med sklie. Vi har et gjerde mellom husene, som gir ekstra trygghet for de yngste barna.

1/7- 2022 ble Hompetitten, i Åker Alle`4, vår fjerde avdeling. Avdelingen har 25 plasser for barn i alderen 1-6 år og holder til i romslige lokaler. Uteområdet er oversiktlig med asfaltert sykkelsti, huske, sandkasse, lekehus og gapahuk.

Vi har åpent fra kl. 07.15 til 16.30, og serverer lunsj og ettermiddagsmåltid hver dag fra 1/9 til 30/6. Vi er ute i all slags vær-daglig. De eldste barna har sin egen førskoleklubb, drar på lengre turer og deltar på bading i Ankerskogen.

Vi har en stabil personalgruppe, som har lang erfaring og god kompetanse på arbeid i barnehage. Vi har en grunnbemanning på 18 årsverk, i tillegg kommer støtteressurser. Styrerressursen er på 1,5 årsverk, Anders og Siv Heidi har hovedkontoret i Ridabuvegen nr. 9.

Er du fornøyd? Si det til andre!

Er du misfornøyd? Si det til oss!

Velkommen til Åker barnehage!

Barnehagens verdigrunnlag

Barn og barndom

Barnehagen skal anerkjenne og ivareta barndommens egenverdi. Å bidra til at alle barn i barnehagen får en god barndom preget av trivsel, vennskap og lek, er fundamentalt. Barnehagen er også en forberedelse til aktiv deltakelse i samfunnet og bidrar til å legge grunnlaget for et godt liv. Barna skal møtes som individer, og barnehagen skal ha respekt for barnets opplevelsesverden (RP-2017).

Småbarnsalderen er ikke en livsfase som i hovedsak handler om forberedelser til voksenlivet, men en fase der det enkelte barn skal vokse ut fra egne forutsetninger og oppleve å bli sett og respektert som seg selv (St. meld. 24 (2012-2013)) Barnet kommer med ulike forutsetninger, medfødte og miljømessige, og skal møtes som de unike individene de er.

Demokrati

Gjennom å delta i barnehagens fellesskap skal barna få mulighet til å utvikle forståelse for samfunnet og den verden de er en del av. Barnehagen skal fremme demokrati og være et inkluderende fellesskap der alle får anledning til å ytre seg, bli hørt og delta. Alle barn skal få oppleve demokratisk deltakelse ved å bidra og medvirke til barnehagens innhold, uavhengig av kommunikasjonsferner og språklige ferdigheter (RP-2017).

Barnehagedeltakelse er på mange måter en trening i demokratiforståelse. Å få være en del av et barnefellesskap som ledes av et kompetente personale, fremmer følelsen av tilhørighet, respekt og forståelse for andre og bidrar til å utvikle sosial kompetanse. (St.meld.nr. 24 2012-2013).

I Åker ser en sammenheng mellom demokrati og **barns medvirkning**.

I henhold til Barnehelgeloven er barns rett til medvirkning nå lovfestet.

I hverdagen skaper vi rom for barns initiativ, samtidig som vi ivaretar rammeplanens syv fagområder. Vi vil gi barna medvirkning ved:

- Å lytte til barna.
- Å tolke barnas kroppsspråk og mimikk.
- At vi voksne er bevisst på å sette av tid til gode samtaler med barna.
- At vi voksne stiller åpne spørsmål og ingen svar er feil. Dette er spennende samtaler som gir oss innsikt i hvordan og hva barna tenker.
- At vi er fleksible i forhold til planer. Legger vekt på å møte hvert enkelt barns behov. Barna har rett til å komme med innspill og bli forstått og hørt. Det betyr ikke alltid at de får rett/viljen sin.

Mangfold og gjensidig respekt

Barnehagen skal fremme respekt for menneskeverdet, verdsette og fremme mangfold og gjensidig respekt. Barna skal få oppleve at det finnes mange måter å tenke, handle og leve på (RP-2017).

Barnehagen skal synliggjøre mangfoldet som finnes i samfunnet, og respekten for ulike måter å tenke, tro og leve på. Den enkelte skal anerkjennes for den man er, og oppleve seg som en viktig del av fellesskapet på tross av hvor forskjellige vi er. Barnehagen skal bruke mangfold som en ressurs i det pedagogiske arbeidet, og synliggjøre variasjoner i verdier, religion, livssyn og familieformer.

For å kunne forvalte og utvikle morgendagens samfunn, er det viktig at barnet tidlig lærer verdien av å møte andre med respekt uavhengig av hverandres forskjeller. Barnet må lære å se seg selv som en viktig del av fellesskapet hvor det man velger kan ha konsekvenser for fremtiden og andre mennesker. Nye teknologiske

muligheter, økende migrasjon og miljøutfordringer er sentrale utviklingstrekk som ikke bare kan håndteres med kunnskap og kompetanse. Det kreves også et verdigrunnlag som rettesnor for mange av de valgene som hver og en må ta. (St. meld 19 (2015-2016))

I Åker ivaretar vi mangfold og gjensidig respekt ved å gjennomføre:

- Foreldresamtale for å kartlegge barnets bakgrunn, land, språk, familieforhold, språkferdigheter, på morsmål og norsk. Vi formidler informasjon om barnehagen der lek og uteaktivitet er fremhevet. Konkretisere hva barnehagen driver med.
- Inviterer familien til deltagelse, vil de vise frem noe fra egen kultur?
- Språkgrupper med fokus på grunnleggende begreper ved hjelp av mye sang/ billedbøker, rim, regler og voksenstyrte samtaler om bestemte temaer.
- Felles opplevelser som utgangspunkt for lek og samtale
- Frilek hvor voksne er «brobyggere» mellom barna
- Synliggjøring av mangfoldet i barnehagen hvor foreldrenes og barnas medvirkning står sentralt

Likestilling og likeverd

Barnehagen skal fremme likeverd og likestilling uavhengig av kjønn, funksjonsevne, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk, etnisitet, kultur, sosial status, språk, religion og livssyn. Barnehagen skal motvirke alle former for diskriminering og fremme nestekjærlighet. Barnehagen skal bygge sin virksomhet på prinsippet om likestilling og ikke-diskriminering og bidra til at barna møte og skaper et likestilt samfunn. Alle skal ha like muligheter til å bli sett, hørt og oppmuntret til å delta i fellesskap i alle aktiviteter i barnehagen. Personalet må reflektere over

sine egne holdninger for best mulig å kunne formidle og fremme likeverd og likestilling. (RP – 2017)

Alle barn skal ha samme mulighet til å bli sett og hørt, og oppmuntres til å delta i alle aktiviteter i barnehagen, uansett kjønn. Vi fremmer likeverd ved å vise respekt for ulikhetene som finnes både i personalet og i barnegruppa. Vi møter små og store på en likeverdig måte. Vi viser med ord og handling at vi har respekt for det som er ulikt, forebygger diskriminering og har fokus på menneskeverd og gode relasjoner.

LÅker har vi tilgang til billedbøker som viser stor bredde i måter å være gutt og jente på, samt mennesker med ulik opprinnelse og hudfarge. Vi bruker billedbøker med hovedpersoner av begge kjønn/ulik hudfarge. Vi har bøker som viser ulike måter å være familie på, som viser likestilling mellom kjønnene.

Bærekraftig utvikling

Barna skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Barna skal få naturopplevelser og bli kjent med naturens mangfold, og barnehagen skal bidra til at barna opplever tilhørighet til naturen (RP-2017).

Alle kommunale barnehager i Hamar er miljøsertifisert. Å være miljøsertifisert er en kontinuerlig prosess, som involverer alle områder av virksomheten vår. Holdninger og verdier, samt konkrete handlinger er viktig i miljøarbeidet. Barnehagen skal jobbe for å etablere sunne holdninger. Vi skal formidle kunnskap om natur, miljøvern og god praksis for et bærekraftig samfunn. Hamar Naturskole er en viktig bidragsyter i dette arbeidet.

LÅker jobber vi daglig med miljøtiltak ved at:

- Barna deltar i kildesortering av plast, papir, glass og metall
- Barna har turdager med fokus på natur og miljø

- Barna er ute i all slags vær. Været som ressurs – ikke begrensning
- Vi eksperimenterer og leker som utgangspunkt for læring
- Vi undrer oss sammen med barna om det vi ser i naturen
- Vi bruker litteratur/nettsider som hjelper oss å undre
- Barnehagen kjøper bl.a. økologisk melk
- Vi har formingsaktiviteter hvor vi bruker materiell fra naturen og gjenbruk

Livsmestring og helse

Barnehagen skal ha en helsefremmende og forebyggende funksjon og bidra til å utjevne forskjeller. Barnas fysiske og psykiske helse skal fremmes i barnehagen. Barnehagen skal bidra til trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd og forebygge krenkelser og mobbing. Barnehagen skal være en arena for daglig fysisk aktivitet og fremme barnas bevegelsesglede og motoriske utvikling. Måltider og matlaging i barnehagen skal gi barna et grunnlag for å utvikle matglede og sunne helsevaner (RP-2017). I Hamars kommunale barnehager serveres det lunsj minimum 3 dg pr uke 10 mnd i året.

Psykososialt barnehagemiljø

Gjennom den daglige og nære kontakten med barna er barnehagen i en sentral posisjon til å kunne observere og motta informasjon om barnas omsorgs- og livssituasjon.

Vi som jobber i barnehagen har et særskilt ansvar for å ivareta barnas psykososiale miljø. Det ble i 2020 tilføyd et kapittel i barnehageloven, kapittel 8.

§ 41 Nulltoleranse og forebyggende arbeid
Denne paragrafen er ny og gir regler om nulltoleranse og forebyggende arbeid i barnehagen.

§ 42 Plikt til å sikre at barnehagebarna har et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø (aktivitetsplikt)

Denne paragrafen skal sikre at barnehagebarn har et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø og at alle som arbeider i barnehagen har plikt til å følge med og gripe inn hvis de får mistanke eller kjennskap til at et barn ikke har et trygt og godt barnehagemiljø.

§ 43 Skjerpet aktivitetsplikt dersom en som arbeider i barnehagen, krenker et barn

Denne bestemmelsen er ny og fastsetter en skjerpet aktivitetsplikt dersom en som arbeider i barnehagen krenker et barn (Barnehageloven, 2020).

Hamar kommune har en handlingsplan mot mobbing for barnehagene, i tillegg har vi også utarbeidet en tiltaksplan når mobbing og krenkelser skjer, samt en aktivitetsplan som skal iverksettes når vi opplever at barna ikke har et trygt og godt barnehagemiljø.

Gjennom den daglige og nære kontakten med barna er barnehagen i en sentral posisjon til å kunne observere og motta informasjon om barnas omsorgs- og livssituasjon.

I Åker jobber vi daglig med livsmestring og helse ved at:

- Vi arbeider for å gi barna et godt språkmiljø
- Vi arbeider for å gi barna et godt lekemiljø
- Vi gir barna felles opplevelser som gir inspirasjon til lek og samtale
- Vi jobber med barnas sosiale kompetanse, slik at de kan samhandle positivt med andre i ulike situasjoner
- Vi er tilstedeværende voksne som fanger opp hva som skjer i barnegruppen
- Vi roser og forsterker positiv atferd. Vi overser aldri at barn krenker andre, men veileder
- Vi tar opp tema som vennskap, følelser og hvordan vi kan være hyggelig mot hverandre
- Vi bruker rollespill/dukker/billedbøker som metode og utgangspunkt for refleksjon
- Vi følger og er kjent med Hamar kommunes tiltaksplan for mobbing
- Vi er tydelige og trygge voksne som er bevisste vår rolle for å skape et godt oppvekstmiljø i barnehagen
- Vi serverer mat to ganger per dag, hver dag fra september til og med juni.
- Vi tilbyr sunne alternativer ved feiring av bursdager
- Vi tilbyr varierende aktiviteter gjennom uken med gymsal, turer, utelek og svømming for de eldste barna.

Barnehagens innhold og formål

Barnehagens innhold skal være allsidig, variert og tilpasset enkeltbarnet og barnegruppen.

I barnehagen skal barna få leke og utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. Arbeidet med omsorg, danning, lek, læring, sosial kompetanse og kommunikasjon og språk skal sees i sammenheng og samlet bidra til barns allsidige utvikling. Barnehagen skal være en kulturarena hvor barna er medskapere av egen kultur i en atmosfære preget av humor og glede. Barnas fysiske miljø skal være trygt og utfordrende og gi barna allsidige bevegelseserfaringer. Personalet skal utforme det fysiske miljøet slik at alle barn får muligheter til å delta aktivt i lek og andre aktiviteter, og slik at leker og materiell er tilgjengelig for barna.

(RP-2017) leke og utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. Arbeidet med omsorg, danning, lek, læring, sosial kompetanse og kommunikasjon og språk

skal sees i sammenheng og samlet bidra til barns allsidige utvikling. Barnehagen skal være en kulturarena hvor barna er medskapere av egen kultur i en atmosfære preget av humor og glede. Barnas fysiske miljø skal være trygt og utfordrende og gi barna allsidige bevegelseserfaringer. Personalet skal utforme det fysiske miljøet slik at alle barn får muligheter til å delta aktivt i lek og andre aktiviteter, og slik at leker og materiell er tilgjengelig for barna. (RP-2017)

Omsorg

Omsorg handler om trygghet, tilstedeværelse og raushet. Omsorg skal være en del av barns hverdag i barnehagen. Kjennetegn på god omsorg er et nært og tilgjengelig personale, som har evne og vilje til innlevelse og samspill. Alle barn trenger kjærlighet, trøst og kos. Barna skal møte

tydelige og forutsigbare ansatte som anerkjenner deres følelser, tolker og støtter dem i å sette ord på hvordan de har det. Personalet i barnehagen skal hjelpe barna til å regulere følelser og atferd.

Lek

Kjennetegnet på lek er at den er prosessorientert, indre motivert, frivillig og spontan. Lek er kreativ virksomhet. Leken i barnehagen er kjernen i pedagogisk praksis. Lek er avgjørende for barns trivsel, læring og utvikling. Barns lek skal ha en sentral plass i hverdagen, fordi den har en egenverdi og samtidig bidrar til barns utvikling og læring. Spesielt utvikles språklig og sosial samhandling gjennom lekaktiviteter. Personalet skal planlegge og tilrettelegge slik at det blir tid og rom for leken. Det kreves kunnskaper, systematisk observasjon, og en bevisst holdning til voksenrollen, for å skape og bevare gode lekemiljøer for barna.

Danning

Danning kan forstås som en kontinuerlig prosess som skjer i og med alle mennesker innenfor et sosialt og kulturelt fellesskap. Vi skaper oss selv og blir skapt i møte med andre mennesker, med kultur og historie, natur og samfunn. Det handler om hvordan vi forholder oss til verden og andre mennesker og hvordan vi blir forandret i disse møtene. Danning er en livslang prosess som handler om hvordan vi som mennesker utvikler evnen til å reflektere over egne handlinger og væremåter. Barnehagen skal støtte barna i å forholde seg prøvende og nysgjerrig til omverden og bidra til å legge grunnlag for modning, selvstendig og ansvarlig deltagelse i demokratiske fellesskap. Barnehagen skal bidra til at barna kan forstå felles verdier og normer som er viktige for fellesskapet.

Læring

I barnehagen foregår det både formelle og uformelle læringssituasjoner, og hele personalet skal ha et aktivt forhold til barnas

læringsprosesser. Barna skal oppleve et stimulerende miljø i barnehagen som bidrar til at de får lyst til å leke, utforske, lære og mestre. Personalet skal støtte og anerkjenne barns nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær, og det skal gis utfordringer med utgangspunkt i barnets interesser, kunnskaper og ferdigheter. Personalet skal skape et godt læringsfellesskap slik at alle barn får delta i egen og andres læring. Barnehagen skal introdusere nye situasjoner, temaer, fenomener, materialer og redskaper som bidrar til meningsfull samhandling. Barna skal få bruke hele kroppen og alle sanser i sine læringsprosesser.

Vennskap og fellesskap

I barnehagen skal barna utvikle ferdigheter, kunnskaper og holdninger gjennom sosialt spill med andre barn og voksne, slik at de opplever å bety noe for andre. Barns sosiale kompetanse styrkes i samvær med andre og er nødvendig for å kunne inngå i en vennsapsrelasjon. Å oppleve vennskap berører mange svært sentrale sider av det å være et menneske. Vennsapsrelasjoner rommer både glede over å være sammen, glede over fellesskapsfølelse, opplevelse av å skape mening sammen og felles humor. Men det innebærer også mulighet for konflikter og utestengelse. Utvikling av sosial kompetanse er derfor et av sats I Åker vet vi at det kreves målrettet arbeid fra personalets side for at barnegrupper skal fungere.

Vi jobber for at barna skal få erfaring med fem hovedområder innenfor sosial kompetanse:

- **Empati og rolletaking** (vise innlevelse i andres følelser, tanker og perspektiver).
- **Prosocial atferd** (hjelp, oppmuntre, dele, være omtenkstom og vise omsorg).
- **Selvkontroll** (vente på tur, bidra til kompromisser, innordne seg og takle konflikter).
- **Selvhevdelse** (hevde seg selv og sine meninger på en ok måte, stå imot)

gruppepress og ta initiativ til eller bli med på lek og samtaler som allerede er i gang).

- **Lek, glede og humor** (kunne skille lek fra annen aktivitet, tolke lekesignaler, kunne la seg rive med og føle glede, spøke og ha det gøy).

I Åker har vi som mål at alle barn i skal ha positivt sosialt samspill med andre barn og voksne i løpet av barnehagedagen.

Det krever at personalet skal:

- være trygge og tydelige voksne

- være aktive og støttende voksne i lek og aktiviteter
- være aktive voksne som forebygger, stopper og følger opp utestenging, mobbing, krenkelser og uheldige samspilsmønster
- bruker ulike pedagogisk materiell ved behov
- legger til rette for trygge rammer i alle hverdagssituasjoner
- Jevnlig reflektere over voksenrollen (kompetanseutvikling)

Barnehagens fagområder

Fagområdene gjenspeiler områder som har interesse og egenverdi for barn i barnehagealder, og skal bidra til å fremme trivsel, allsidig utvikling og helse.

Barnehagen skal se fagområdene i sammenheng, og alle fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold. Barna skal utvikle kunnskaper og ferdigheter innenfor alle fagområder gjennom undring, utforsking og skapende aktiviteter (RP-2017)

Nedenfor følger et kort utdrag av de 7 fagområdene som barnehagen er pålagt å følge, jfr Rammeplan. Barnehagen skal gi barn grunnleggende kunnskap på sentrale og aktuelle områder. Barnehagen skal støtte barn nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær. Som dere vil se vil hvert fagområde dekke et vidt læringsfelt. Fagområdene vil sjelden opptre isolert. Flere områder er ofte representert samtidig i temaopplegg, og i

forbindelse med hverdagsaktiviteter og turer i nærmiljøet.

Slik jobber vi med fagområdene i barnehage:

I Åker har vi har jobbet frem egne figurer som skal synliggjøre fagområdene på en tydelig og morsom måte. De ulike figurene symboliserer hva som skal skje og bidrar til å skape felles oppmerksomhet og rammer for innholdet.

Kommunikasjon, språk og tekst

Barnehagen skal bidra til at barna får utforske og utvikle sin språkforståelse, språkkompetanse gjennom flere kommunikasjonsformer. Vi skal bidra at barn leker med språk, symboler og tekst og stimulerer til språklig nysgjerrighet, bevissthet og utvikling. (RP-2017)

Barnehagen skal bidra til at barna får utforske og utvikle sin språkforståelse, språkkompetanse gjennom flere kommunikasjonsformer. Vi skal bidra at barn leker med språk, symboler og tekst og stimulerer til språklig nysgjerrighet, bevissthet og utvikling. (RP-2017)

MÅL FOR ALLE I ÅKER: Bruke språket effektivt for å formidle/ta imot budskap og samhandle med andre.

1-2 år:

- Vi leser enkle billedbøker hver dag
- Vi synger hver dag
- Vi bruker rim og regler daglig
- Vi bruker konkrete
- Vi benevner barnas uttrykk og kroppsspråk og er gode språkmodeller
- Vi jobber i små grupper og ser verdien av nær voksen-barn relasjon med tanke på språkutviklingen
- Vi besøker Vang bibliotek

3-4 år:

- Vi leser daglig og samtaler om bokas innhold
- Gjentakelse av månedens sang/rim/regler/dikt/bok
- Vi bruker konkrete når vi forteller eventyr og inspirerer barna til å leke eventyret både med konkrete og i rolleleken
- Dramatisering av enkle eventyr
- jevnlige bruk av sangleker, rytme og klappe navne sitt
- Aktive dialoger sammen med barna, sørge for at alle deltar
- synliggjøre bokstaver, navn, bokstaver og tall på avdeling
- Vi besøker Vang bibliotek

5-6 år:

- Vi setter ord på følelser og undrer oss mye sammen med barna
- Vi øver på gjenfortelling ved å bruke egne ord
- Fokus på begreper (over-/underbegreper)
- Vi besøker Hamar bibliotek

Kropp, bevegelse, mat og helse

Barnehagen skal tilrettelegge for at barna kan tilegne seg gode vaner når det gjelder bevegelsesglede, matglede og matkultur. De skal kunne oppleve motivasjon og mestring utfra egne forutsetninger. Dette handler blant annet om å bli kjent med sine egne behov og kjennskap til hvordan kroppen fungerer. Personalet skal være aktive i å støtte og utfordre barna til variert fysisk lek. (RP-2017)

MÅL FOR ALLE I ÅKER: Utvikle kroppsbevissthet og glede over egne muligheter.

1-2 år:

- Vi er ute i all slags vær
- Jevnlige turer i nærmiljø
- Lek på fotballbanen
- Hinderløype
- Fallskjerm og krypetunell
- Aktiv bruk av bevegelsessanger
- Lære barna gode matvaner og smake på ulike mat
- Lære bordskikk og takke for maten
- Vaske hender med hjelp

3-4 år:

- Turer i nærmiljøet
- Bevegelseslek med regler
- Aktiviteter med ball, skøyter og ski
- Hinderløyper hvor vi hinker, hopper, balanserer og stuper kråke
- Trening i på og avkledding
- Vi jobber med følelser gjennom ulike temaer f.eks. vennskap
- Fokus på hvor maten kommer ifra, og at barna deltar i enkel matlaging
- Vaske hender etter toalettbesøk og før mat

5-6 år:

- De eldste drar på lengre turer
- Deltar på ulike aktiviteter i lokalmiljøet
- Gymsal, svømming, ski og skøyter
- Bevegelser til musikk/drama
- Avansert regellek (gjemsel, boksen går)
- Vi jobber med tema kropp og følelser
- Bli selvstendig på toalettet

Kunst, kultur og kreativitet

Barnehagen skal gi barna estetiske erfaringer med kunst, kultur, og legge til rette for utforsking, fordypning og progresjon. Det kan omfatte ulike uttrykksformer som billedkunst, kunsthåndverk, musikk, dans, drama, film, arkitektur og design. **(RP-217)**
MÅL FOR ALLE I ÅKER: Gi opplevelser som skaper fantasi og som skaper glede. Være opptatt av prosessen ikke produktet/resultatet.

1-2 år

- Barna blir kjent med ulike materialer gjennom sansene sine; smake, lukte, føle, lytte
- Vi har aktiviteter med maling og har fokus på prosessen ved å bruke ulike teknikker
- Kulturelle opplevelser gjennom sang, instrumenter, bøker, kunst, og bilder

3-4 år

- Vi gir barna tilgang på variert materiale
- Tilrettelagte formingsaktiviteter (maling, lim, perler, tegning, plastelina m.m).
- Dans, sang og drama
- Presentasjon av kunst for inspirasjon
- Vi har fokus på farger og bruker ulikt materiale som utgangspunkt

5-6 år

- De eldste får konkrete tegne-/maleoppgaver
- Vi blir kjent med ulike teknikker innenfor forming, eks. akvarellmaling, ull, pastellkritt
- Tegnesaker er alltid tilgjengelig
- Vi bruker musikk til inspirasjon, f.eks. dans, maling, drama
- Skruvedans

Natur, miljø og teknologi

Opplevelser og erfaringer i naturen kan fremme barns forståelse for naturens egenart og behovet for å ta vare på naturen. Barnehagen skal bidra til at barna får innsikt i viktigheten av å bevare biologisk mangfold og for bærekraftig utvikling. (RP-2017)
MÅL FOR ALLE I ÅKER: Bli glad i og ta vare på naturen.

1-2 år

- Vi utforsker de ulike elementene som jord/sand, vann/is/snø, vind samt naturens insekter og trær
- Vi undrer oss sammen og viser respekt for livet i naturen
- Vi kaster søppel i søppelbøtta og ser sammenhenger når søppelbilen henter avfallet

3-4 år

- Vi utforsker insekter, planter, dyr og undrer oss sammen med barna
- Vi snakker om årstidene og bekledning til været
- Begynnende forståelser for resirkulering og gjenbruk i formingsaktiviteter
- Vi bidrar til å holde naturen ren

5-6 år

- Vi utforsker de ulike elementers egenskaper, eks. vann til is
- Vi bruker naturmaterialet og uteområdet i formingsaktiviteter
- Vi sorterer søppel og snakker om miljøvern
- Bruk av digitalt kamera (ta bilder, skrive ut, fortelle om)

Antall, rom og form

Barnehagen skal legge til rette for at barna kan oppdage, utforske og skape strukturer, forstå sammenhenger i naturen, samfunnet og universet. Barnehagen skal synliggjøre sammenhenger og gjøre barna i stand til å oppdage matematikk i dagliglivet, i teknologi, natur, kunst og kultur. De skal oppfordres til å være medskapende og kreative. Vi skal stimulere barns undring, nysgjerrighet og motivasjon for problemløsning. (RP-2017)

MÅL FOR ALLE I ÅKER: Få oversikt og se sammenhenger

1-2 år

- Barna får en romfølelse gjennom aktiv bruk av egen kropp; klatre over/under/oppå/inni og erfarer kroppens muligheter og begrensninger
- Begynnende forståelse for størrelse (liten/stor), vekt (lett/tung), volum (tom/full)
- Vi leker med putteboks, personalet benevner geometriske former
- Vi har enkle puslespill tilgjengelig
- Vi sorterer og kategoriserer lekene våre
- Vi teller med barna

3-4 år

- Vi blir kjent med tall gjennom å snakke om dagen i dag (dato/måned) og ved å bruke telleregler samt telle i hverdagen (hva kan vi telle?)
- Vi erfarer størrelse gjennom måling av egen og andres høyde
- Vi gjør oss erfaringer med vekt gjennom lek forskning og baking
- Vi erfarer ulike former ved bruk av formingsmaterieell (plastelina, ull, trolleig, sansesand og naturmateriale)
- Vi har puslespill tilgjengelig
- Sortering og kategorisering av leker
- Vi teller med barna, de erfarer og praktiserer en-til-en telling

5-6 år

- Daglig gjennomgang av kalenderen. Begynnende forståelse for de ulike månedene og kalenderåret
- Vi jobber med matematiske begreper gjennom konkrete / dramatisering / eventyr / billedbok / sang / rim / regler / tegning / forming

-førskolegruppa får matematiske oppgaver i egen klubb

- Vi spiller kort og terningspill
- Telling i hverdagssituasjoner

Etikk, religion og filosofi

Barna skal få kjennskap til fortellinger, tradisjoner, verdier og høytider i ulike religioner og livssyn som speiler seg i barnehagen. Barnehagen skal interesse for mangfold og forståelsen for andre menneskers livsverden og levesett. Gjennom å samtale om og undre seg over eksistensielle, etiske og filosofiske spørsmål, skal barna få anledning til selv å formulere spørsmål, lytte til andre, reflektere og finne svar. Slik skal vi i barnehagen bidra til å legge grunnlag for kritisk tenkning og dømmekraft. (RP-2017)

MÅL FOR ALLE I ÅKER: Oppleve nærhet og vennskap i fellesskap

1-2 år

- Vi markerer merkedager og høytider som er representert i barnegruppa gjennom sang, musikk, eventyr, billedbøker, formingsaktiviteter og mat
- Vi samtaler med barna om hva som er rett og galt i ulike situasjoner
- Det gis anledning og ro til undring og filosofering over naturfenomener som snø, vann, månen, fugler og det som fenger barna der og da

3-4 år

- Vi markerer høytider og merkedager, og utdyper hvorfor vi markerer
- Vi bruker samlingsstund for å snakke om følelser og hvordan vi er imot hverandre
- Fokus på å hjelpe hverandre og at barna skal lære seg å løse konflikter
- Vi undrer oss sammen om det som skjer i hverdagen og det som barna er opptatt av
- Det er lov å tenke og oppføre seg forskjellig
- Vi snakker om forskjeller og likheter

5-6 år

- Vi reflekterer rund merkedagene/høytidene og hva disse innebærer
- Vi hjelper barna til å utvikle toleranse, respekt og omsorg for hverandre

-Vi vil gi barna rom for å løse konflikter og utfordringer på egen hånd. De voksne er tilstedeværende og støttende
 -Vi formidler likhetene mellom de ulike religionene, eks. nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd, ansvar for fellesskapet, menneskeverd, ærlighet og rettferdighet

Nærmiljø og samfunn

Gjennom utforskning, opplevelser og erfaringer skal barnehagen bidra til å gjøre barna kjent med eget nærmiljø, samfunnet og verden. Barnehagen skal bidra til kunnskap om og erfaring med lokale tradisjoner, samfunnsinstitusjoner og yrker, slik at barna kan oppleve tilhørighet til sitt nærmiljø. Kulturelt mangfold og ulike levemåter er en del av dette fagområdet. Gjennom lek og varierte aktiviteter skal barna få erfaring med å lytte, forhandle og diskutere, og få begynnende kjennskap til menneskerettigheter. (RP-2017)

MÅL FOR ALLE I ÅKER: Skape fellesskapsfølelse og tilhørighet i samfunnet.

1-2år

-Vi utforsker ulike rom inne og ute
 -Vi utforsker uteområdet i eget tempo
 -Turer i nærmiljøet (butikken, fotballbanen, vang bibliotek, lekeplasser og naturområder)
 -Barna blir kjent med egne og andre grenser
 -Markering av Norges nasjonaldag, samenes nasjonaldag og nasjonaliteter representert på avdelingen (sang, bilder eller konkreter)

3-4år

-Vi går på tur i nærmiljøet
 -Vi snakker om de ulike funksjonene som finnes i nærmiljøet: butikk, eldresenter, togstasjon osv.

-Vi tilrettelegger for at barna gjenspeiler samfunnet i sin rollelek f.eks. butikklek, familielek
 -Tema meg selv og familien min med fokus på navn, hvor vi bor (adresse) hvem bor vi sammen med
 -Markering av samenes nasjonaldag, Norges nasjonaldag og FN-dagen og introdusert for nasjonaliteter representert på avdelingen gjennom f.eks. sang, bilder, konkreter, film, tegning eller mat

5-6 år

-Vi besøker ulike samfunnsinstitusjoner (eks. skolen, kirken, biblioteket)
 -Vi er på turer i nærmiljøet i tillegg til lengere turer
 -Vi tar opp viktige temaer som demokrati, likestilling, likeverd og verdien av et mangfoldig samfunn
 -Vi øver på skolevegen
 -Vi møter Tarkus – barnas trafikkvenn (Trygg Trafikk)
 -Markering av Norges nasjonaldag, samenes nasjonaldag, FN-dagen
 -Nasjonaliteter representert på avdelingen kan presenteres ved å bruke sang, bilder, konkreter, film, tegning, mat, samtale eller fortelling

Barnehagens arbeidsmåter

Arbeidsmåtene skal ivareta barnas behov for omsorg og lek, fremme læring og danning og gi barn mulighet for medvirkning.

Personalet skal ta i bruk varierte arbeidsmåter, og de skal tilpasses til enkeltbarn, barnegruppen og lokalmiljøet. Valg av arbeidsmåter gir muligheter for å gjøre barnehagens innhold spennende og variert.. (RP-17)

Planlegging

Planlegging gir personalet grunnlag for å tenke og handle langsiktig og systematisk i det pedagogiske arbeidet. Planleggingen skal bidra til kontinuitet og progresjon for enkeltbarn og barnegruppen. Planleggingen synliggjør hvordan barnehagen fortolker og realiserer rammeplanen og skal være utgangspunkt for refleksjon og utvikling av virksomheten.

Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for og oppmuntre til at barna kan få gitt uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet, jf. barnehageloven § 1 og § 3, Grunnloven § 104 og FNs barnekonvensjon art. 12 nr. 1. Barna skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planleggingen og vurderingen av barnehagens virksomhet. (RP-2017)

Vurdering

Barnehagen skal jevnlig vurdere det pedagogiske arbeidet. Det betyr at det pedagogiske arbeidet skal beskrives, analyseres og fortolkes ut fra barnehagens planer, barnehageloven og rammeplanen.

Felles refleksjoner over det pedagogiske arbeidet kan gi personalet et utgangspunkt for videre planlegging og gjennomføring. Det kan også bidra til en åpen diskusjon om barnehagens formål, innhold og oppgaver. Faglige og etiske problemstillinger skal inngå i vurderingsarbeidet. På denne måten kan personalet lære av egen praksis og bidra til å utvikle barnehagen som pedagogisk virksomhet.

Kunnskap om barnegruppens og enkeltbarns trivsel og allsidige utvikling er viktig for å gi alle barn et tilrettelagt tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen. Barnets trivsel og allsidige utvikling skal derfor observeres og vurderes fortløpende, med utgangspunkt i barnets individuelle forutsetninger og kunnskap om barns utvikling og behov. Barnets erfaringer og synspunkter skal inngå i vurderingsgrunnlaget (RP-2017)

Plan for vurdering:

- Vurdering av siste uke på avdelingsmøter
- Vurdering av siste måned på personalmøtene
- Vurdering av lengre perioder på planleggingsdager

Vi vurderer følgende:

- Har vi nådd målene for uken / måneden / året?
- Hva kunne vi eventuelt gjort annerledes for å oppnå målene?
- Hva har vi dokumentert og hvordan har vi dokumentert prosessen, opplevelsen og utviklingen?
- Hva har vi lært og erfart av denne dokumentasjonen?

- Hvordan har vi lagt til rette for barns medvirkning?
- Hvilke tilbakemeldinger har vi fått fra foreldrene?
- Hvilke tilbakemeldinger er det viktig at vi gir til hverandre etter endt uke/måned/år?
- Hva har vi lyktes med?
- Hva har vært utfordrende?
- Hvilke erfaringer tar vi med oss videre?
- Annet?

Dokumentasjon

Dokumentasjon av personalets arbeid synliggjør hvordan personalet arbeider for å oppfylle kravene i barnehageloven og rammeplanen. (RP-2017)

I Åker dokumenterer vi for å synliggjøre for barna, personalet og foreldre noen av de prosessene, opplevelsene og utviklingen barn har i barnehagen. Vi dokumenterer ved å skrive ned utsagn fra barna, fortelle hva som skjer, ta bilder, samle barns arbeid i permer, lage utstillinger eller legge ut på Visma. Det skal være barnets erfaringer, utvikling og læring som skal være i sentrum.

Foreldre vil kunne komme med innspill fortløpende på foreldresamtaler, foreldremøter og via samarbeidsutvalget.

Progresjon

Progresjon i barnehagen innebærer at alle barna skal utvikle seg, lære og oppleve fremgang. Alle barna skal kunne oppleve progresjon i barnehagens innhold, og barnehagen skal legge til rette for at barn i alle aldersgrupper får varierte leke-, aktivitets- og læringsmuligheter. Personalet skal utvide og bygge videre på barnas interesser og gi barna varierte erfaringer og opplevelser. Barnehagen skal legge til rette for progresjon gjennom valg av pedagogisk innhold, arbeidsmåter, leker, materialer og utforming av fysisk miljø. (RP-2017)

Pedagogisk analyse

Barnehagene skal benytte pedagogisk analyse i alt forbedrings – og utviklingsarbeid.

Samarbeid mellom hjem og barnehage

Sammen med foreldrene skal barnehagen ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Samarbeidet skal ha barnets beste som mål.

Foreldrerådet består av alle foreldrene og skal fremme foreldrenes fellesinteresser og bidra til at barnehagen og foreldrene skaper et godt barnehagemiljø.

Samarbeidsutvalget skal være et rådgivende, kontaktskapende og samordnende organ og skal uttale seg om saker som er viktige for barnehagens innhold og virksomhet. (RP-2017)

I Åker ivaretas foreldrenes medvirkningsrett på flere arenaer ved daglig kontakt, foreldresamtaler, foreldremøte og samarbeidsutvalg. Samarbeidsutvalget godkjenner årsplanen. Foreldre skal få informasjon om barnas dag – muntlig, skriftlig eller gjennom annen dokumentasjon. Planer og informasjon finner foreldrene på Visma.

Overganger

Tilvenning

Når et barn begynner i barnehagen, er det en stor overgang i barnets liv. Barnet får flere omsorgspersoner å forholde seg til. Barnehagen må derfor skape en god og trygg barnehagestart for barnet i samarbeid med foreldrene. Barnehagen har ansvaret for å legge til rette for dette, ved å organisere hverdagen slik at rutiner, rom og tid tilpasses de nye barna og deres behov. Både forskning og erfaringer peker på viktigheten av å bruke tid på en gradvis tilvenning for barnet. Generelt trenger yngre barn lenger tilvenningstid. Det er viktig at foresatte som følger barnet setter av nok tid i oppstarten for å kunne delta i noen av barnehagens aktiviteter og rutiner sammen med barnet og ellers være tilgjengelig den første tiden. I overgangen må det være tett dialog mellom barnehagen og hjemmet, slik at individuelle tilpasninger kan gjøres.

Dette er kun en generell plan. Tilvenningsplanen tilpasses ut ifra barnets behov. Dere gjør avtaler med den enkelte avdeling.

Dag 1

Den første dagen kommer dere til avtalt tidspunkt, og blir i barnehagen ca. halvannen time. Personalet vil ta imot dere og være sammen med dere i denne tiden. Det er viktig for barnet at dere selv også deltar aktivt i å introdusere det nye miljøet. For oss vil det å se barnet og dere foreldre sammen samt få informasjon om barnet (hva det liker, vaner, allergier o.l.) være viktig for å skape en best mulig barnehagehverdag for barnet senere.

Dag 2

Den andre dagen starter til avtalt tid og varer til etter lunsj. Dere er sammen med barnet første timen hvor personalet mer og mer tar over ansvaret for barnet. Dere foreldre kan så forlate barnehagen en times tid slik

at barnet får være alene i en kort periode. Dagen er over etter lunsj.

Dag 3

Den tredje dagen kommer dere også til avtalt tid, og denne dagen kan barnet sove i barnehagen (de som skal sove). Dere bruker god tid på å levere, og når barnet har funnet seg til rette kan dere forlate barnehagen og hente igjen til avtalt tid. Vi tar gjerne også en telefon til dere utover dagen for å fortelle hvordan det går. Det kan være viktig at barnet får med seg en kjent ting hjemmefra, f.eks en bamse, dukke, bil eller annet det er glad i som kan brukes til trøst dersom det er behov for det.

Vårt mål er at overgangen fra hjem til barnehage ikke skal oppleves som et brudd, men som en utvidelse av muligheter og nye erfaringer. Like fullt innebærer overgangen til barnehagelivet en løsrivelsesprosess både for barnet og dere. Dere kan oppleve det som vanskelig å levere fra dere barnet til mennesker dere ikke kjenner. Man kan bli usikker på om man gjør det rette for barnet, og om barnet vil få det godt her og trives. Disse følelsene opplever de fleste foreldre, og hvis det kan hjelpe, snakk med oss om det. Tilvenning til et nytt miljø og nye situasjoner er en prosess som tar litt tid.

Innad i Barnehagen

Personalet skal sørge for at barn og foreldre får tid og rom til å bli kjent med barna og personalet når de bytter barnegruppe. (RP-2017)

Vi anbefaler at barn som kommer fra småbarnsavdeling bør ha kortere dag, den første dagen etter sommerferien. Foreldrene trenger ikke være tilstede denne dagen, men de bør ha god tid på morgenen. Barnehagen sørger for barnas tilvenning i løpet av våren, før oppstart på storavdeling.

Skole

Barnehagen skal i samarbeid med foresatte

og skolen legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt SFO. Barnehagen skal bidra til at barna kan avslutte barnehagetiden på en god måte og møte skolen med nysgjerrighet og tro på egne evner. (RP-2017).

Hamar kommune har egne rutiner for samarbeid rundt skolestart for de eldste barna i barnehagen. Barnehagen har gjennom året skoleforberedende aktiviteter med fokus på basisferdigheter på alle utviklingsområder, som for eksempel sosial kompetanse og språkutvikling. Vi utveksler informasjon til skolen, etter samtykke fra foreldrene.

- Holde orden på plassen sin, sette sko og støvler på plass
- Ta vare på leker, bøker, spill og materiell i barnehagen
- Invitere andre med i lek. Hjelp de mindre barna. Være gode rollemodeller.

Noe av det viktigste dere foreldre kan gjøre er å lese høyt for barnet ditt hjemme, helst hver dag! Høytlesning forbereder barnet til skolen ved at barnet lærer å konsentrere seg, lytte, øker oppmerksomhetsevnen, utvikler et større ordforråd som gjør at det klarer å forstå informasjon som blir gitt – og selv uttrykke seg.

Holdninger og ferdigheter som vi har fokus på:

- Kunne ta imot felles beskjeder og gjennomføre det som er avtalt
- Sitte i ro og øve på å konsentrere seg over tid (brettspill, lese bok, synge, tegne)
- Rekke opp hånden i samlingsstund
- Lytte til hva de andre i førskoleklubben har å si
- Vente på tur
- Snakke foran en gruppe
- Kunne tilpasse seg gruppen og være «en av mange»
- Oppmuntre barna til å skrive navnet sitt
- Finmotoriske oppgaver; klipping, liming, tegning
- Leke med ord, rim og regler
- Kle på seg, kle av seg, trekke dressen over støvler/sko
- Hygiene: håndvask før måltid og etter dobesøk
- Gå på do og tørke seg selv

10 gode grunner til å lese for barn:

- Vi har det hyggelig når vi leser sammen.
- Når vi leser, bruker vi «nye» ord og uttrykk, og forståelsen og ordmengden vil øke.
- Lesing gir lyst til å lese mer.
- Lesing gir oss mer å snakke om.
- Språket vårt blir bedre ved mye lesing.
- Høytlesing gjør oss til gode lyttere.
- Leseglede gir oss gode lesevaner.
- Høytlesing gir oss nærhet og felles opplevelser.
- Lesing kan brukes til bearbeiding og forberedelse til legebesøk, tannlegebesøk, det å få et nytt søsken og mye annet.
- Lesing stimulerer til fantasi, lek, drømmer og følelser, og gir barna «nøkkelen» til en annen verden.

Førskolegruppen deltar på ulike turer og arrangement siste året i barnehagen Vi prioriterer de eldste

når barnehagen får tilbud om å delta på ulike aktiviteter, da det er skoleforberedende og mye læring i å ta buss og ferdes i trafikken. Vi tar bussen både til aktiviteter i byen og til bading i Ankerskogen. I mai/juni har vi

avslutningsfest i barnehagen. Jevnlig benyttes gymsalen ved Ridabu skole. Det skaper en fin tilhørighet til nærmiljøet. I vårsemesteret inviterer vi oss på besøk til Ridabu skole og SFO.

Andre samarbeidspartnere

Åker barnehage samarbeider med flere ulike skoler og tar imot elever som skal ha praksis. I perioder har vi praksiskandidater som trenger praksis, dette samarbeidet er i regi av NAV Hamar.

Elever, studenter og praksiskandidater signerer taushetserklæring og leverer gyldig politiattest.

Datoer for planleggingsdager 2022/23

Åker barnehage vil dette året ha 6 planleggingsdager. 10., 11. og 12. august, 25. november, 3. februar og 19. mai. Disse datoer vil også være markert i Visma.